

Előfizetési árak:

Égész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirtetések elfogadtatnak.

Szerkesztői Iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

viszsa nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Adóreform.

Pécs, 1901. október 30.

Nincs talán a világon sehol olyan gyalázatosan rossz és igazságtalan adózási rendszer, mint nálunk Magyarországon. Eltekintve egészen attól a tarthatatlan állapottól hogy a folyton növekedő állami szükségletek fődözésére az adózóknak folyton csökkenő jövedelmeiből a kincstár már annyit igényel, hogy ezzel magát az adóalapot támadja meg; adórendszerünk olyan bonyodalmas, az egyesek gazdasági viszonyait annyira figyelmen kívül hagyó, hogy nem csodálható, ha a közönség a közszolgáltatásokban nem az állampolgárságból szükségszerűleg folyó kötelesség teljesítését, hanem harácsolást lát, a melynél az állam a saját polgáraival szemben ellenségkép lép föl s így ezek is kénytelenek ellene a védekezésnek minden kigondolható, más államokban nem is ismert fegyvereivel élni.

Ez a nyomasztó helyzet már évtizedek előtt életre keltette az adózó közönségben az adózási rendszer gyökeres reformja utáni vágyakozást s a kormány kénytelen is volt ígéreteket tenni ennek a vágyakozásnak kielégítésére. De hát mindeddig csak az ígéreteknél maradt. Készültek ugyan több ízben adóreformjavaslatok, de ezek csakhamar lekerültek a napirendről, mert maga a kormány csak a közvélemény nyomása alatt foglalkozott immel-ámmal e reform kérdésével, a közönség pedig nem lelkesedhetett a reformjavaslatok iránt, mert azokban nem vágyakozása teljesült, hanem csak újabb adóemelési kísérleteket látott.

Kormány és közönség mindig ellenkező értelemben fogták föl az adóreform lényegét és célját. A közönség az igazságos teherfelosztást s így a terhek viselésének megkönnyebbülését várta tőle; a kormány pedig mindig azon mesterkedett, hogy a behozandó új adózási rendszer az állami jövedelmek fokozására szolgáljon s ezért minden javaslata csak a kincstár érdekét tartotta szem előtt és leplezett adóemelést foglalt magában.

A mostani országgyűlést megnyitó királyi trónbeszéd ismét — tudja Isten hányadszor már — kilátásba helyezi az adóreformot, mert „az egyenes adók rend-

szérének átalakítását méltán várja az ország.” A reform lényegét illetőleg pedig azt mondja, hogy „célja az adózási ügynek egységes és igazságos alapokra helyezése.”

Ha már annyiszor nem csatlakoztunk volna az ilyes ígéretekben, őszintén örülünk kellene ennek a kijelentésnek.

Mert adózási rendszerünknek egyik főhibája csakugyan az, hogy nem egységes. Ahány foglalkozási ága van a nemzet gazdasági életének, annyiféle az adóalap számítása és az adózási kulcs alkalmazása. A földadó az adókataszteren alapul, amely már magában véve hemzseg az igazságtalan osztályozástól és jövedelem megállapítástól, adókulcsa pedig példátlanul magas. A házjövdelem megadóztatása a lehető legigazságtalanabb. Vannak tekintélyes nagyságu városok, hol házosztályadót szednek s a háztulajdonosok alig érzik a közterheket, máshol meg házbéradó címén állami és községi adóban elviszik a házjövdelem felét is. A személyes fix jövedelemnek is más az adókulcsa a szerint, a mint köz- vagy magánszolgálat után jár; a kereseti adó pedig, mely az iparos és kereskedő világra és a szellemi munkásokra nehezedik, a maga nagy adókulcsával egyenesen utalja a III. osztályu kereseti adó alá esőket jövedelem eltitkolásra, hisz már az adókulcs magasságának is az az indoka, hogy az idetartozó jövedelmek nem puhatolhatók ki teljes összegükben.

Megesik tehát, hogy egy és ugyanazon adózó 3—4-féle adókulcs szerint fizet különböző jövedelmei után adót, a mihez aztán járulnak a különböző című pótlékok és más járulékos szolgáltatások, úgy hogy ember legyen, aki ebben a tömkelegben kiismeri és megvédelmezni képes magát a szándékos vagy tévedésből eredő károsítások ellen.

Egyik legnagyobb igazságtalansága aztán adórendszerünknek, hogy a milyen minuciozus a megadóztatandó jövedelmeknek megkülönböztetésében származási alapjuk tekintetében, annyira nem különböztet azok nagysága szempontjából, hanem a legkisebb jövedelmet is ugyanazon arányban sújtja adóval, mint a legnagyobbat. Pedig a 2—300 frtos jövedelemmel rendelkező kis embert existenciájában támadja meg az állam ha 20—30 frtos adót vesz el jövedelméből, míg a 20—30.000 frtos

jövedelmű nagy adózó könnyű szerrel engedhet át 2—3000 frtot az állam szükségleteire.

De hát a trónbeszédben meg van ígérve az adózási rendszernek egységes és igazságos alapokra való helyezése, sőt még az adókezelés és a pénzügyi közigazgatás megfelelő módosítása is kilátásba van helyezve. Akiben megvan a tapasztalatok által meg nem rendített hiszékenység, az már rózsás színben láthatja az adófizetők jövendő sorsát.

Ilyen azonban aligha akad sok széles e hazában. Hisz nem is kell a múlt tapasztalatait felhánytorgatnunk, csak a pénzügyminiszternek jövendő terveit kell egy kissé szemügyre vennünk, hogy megborzongjon a hátunk a bekövetkezendő adóreformtól.

Az adókezelés és a pénzügyi igazgatás körében teendő egyik reformról már hirt adtak nemrég a lapok s ez abban áll, hogy lesznek mozgó adófelügyelők, a kik ellenőrzik az adó pontos és erélyes behajtását. Mert nem elég, hogy az adóhivatalok és pénzügyigazgatóságok tüzelvással üzik-hajtják az adó behajtását; ezek fölé még kell egy ősztokéló mumust küldeni, a ki megakalályozza, hogy a helyi pénzügyi hatóságok esetleg elnézők legyenek a hozzájuk közelebb álló vidékek adózáival szemben.

Az adóügy anyagi reformját illetőleg pedig azt olvassuk egyik esti lapban, hogy a pénzügyminiszternek a képviselőházban előterjesztendő exposéja alkalmából erős szándéka azt a mindenesetre nagy feltűnést keltő kijelentést tenni, hogy a tervezett adóreform alapját, a *progresszív adó eszméjét* elejtette, mert abból nem reméli az állambevételök szaporodását.

Ime tehát, megint csak kibujik a szeg a zsákból. Az adóreform igazi célja nem az egységes és igazságos adóztatás, hanem pusztán és egyedül az állambevételök szaporítása. S ezért a pénzügyminisztert nem is érheti gáncs, hisz a folyton emelkedő hadügyi terhek s a magasabb kvóta mellett a rendes szükségleteket is alig fődözik az állambevételök s e mellett még tartalékot is kell gyűjteni az új ágyukra, meg a hadsereg létszámának emelésére.

A Béka-boltban

Pécs, Irgalmasok-utca 10.

Óriási nagy raktár férfi szövetekben

u. m. finom Mandarin téli kabátoknak, valamint cheviott, gráci loden öltönyökre.

Dus raktár van női szövetekben, vászon, kanavász, chiffon és menyasszonyi kelengyékben.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Olcsó árak!

Ilyen kilátások mellett aztán tessék örülni a kilátásba helyezett adóreformnak, a mely hivatva lesz a szükségelt nagyobb sarcot kipréselni az amugy is már agyon csigázott nemzetből.

Hirek.

Pécs, 1901. október 30.

Többet észszel, mint erővel.

(Mese.)

Irta: Albert bácsi.

Hol volt, hol nem volt, de valahol mégis csak volt egy szegény ember.

Egy reggel, még alig, hogy pirkadott felkészült a szegény ember s elindult a földjére szántani.

Az élesre fent szántó-vas egyik barázdát a másik után hasította a begyepesedett, hantos földben, míg a szegény ember vigan lépegetett az eke után.

Az egyik fordulónál, hogy fáradt lovát kissé megpihentette, ő maga is rádőlt az eke szarvára, kifujja magát. Amint körültekint, a földje végében valami eleven jóságot látott közeledni. Eleinte valami oktondi fülesnek nézte, de hogy mint közelébb jött, legnagyobb ijedelmére egy hatalmas medvét ismert föl benne.

Menekülni már késő volt, de ha ő már elszalad is, a lova ott maradt az eke mellett, de az ösztökét jól megmarkolta, hogy de biz nem adja ingyen s majd hegyibe koppant vele a medvének.

Amint a medve a szegény ember közelebe ért, ráült két hátulsó lábára, akárcsak a pincsi, mikor aportiroz, s egy ideig farkaszemet nézett a szepegő szegény emberrel.

A szegény embert ezalatt majd ki lelte a hideg féltében, utoljára is nem állhatta már meg s oda szolt a medvéhez:

— Áldjon meg a jó Isten, te medve, hanem vagy egyél meg hamarosan, vagy menj utadra, de a nézésedet nem tudom tovább kiállani.

— Nem eszlek meg, ne félj, — felelte a medve. — náladnál valamivel különb pecsenyére fáj a fogam.

— Szegény ember vagyok, nincs egyebem a gebe lovamnál, hát nem tudom mit adjak, — szolt kelletlenül a szegény ember.

— Só se aggódj te azon, — felelte a medve, — elég jó falat lesz nekem a lovad.

— Csak most ne bánts a lovamat, — rimázkodott a szegény ember, — ez a kis földecske mindenem, ez termi meg a mindennapi kenyéremet, legalább engedd, hogy elszánthassak, elvethessek, aztán Isten neki, edd meg.

A medve egyet gondolt s látta a szegény ember nagy szomorúságát, megesett a szive rajta és így felelt:

— Nő, Isten neki, nem eszem meg most a lovadat, de holnap este itt leszek, akkorra megszántod, elveted földedet.

A szegény ember még hálálkodott is és hogy a medve eltávozott, nagy busan szántogatott tovább, míg csak be nem esteledett.

Amint hazafelé ballagott, akkorákat sóhajtozott mentében, hogy majd elfujta a lovát, meghallotta ezt az utmelletti bokorban guggoló róka és oda szolt a szegény emberhez:

— Miért busulsz te szegény ember?

— Jaj hogyne busulnék, — felelte a szegény ember, — holnap este megeszi a medve a lovamat.

— Hát ne add neki, — szolt a róka hamiskásan.

— Könnyen beszélsz te, de csak lennél az én helyzetemben.

— Megette már a medve a lovadat? — kérdezte a róka.

— Még nem, — felelte a szegény ember, — de holnap estére, hogy majd elvégzem a szántást, vetést, belekezd a lovamba.

— Addig még sok viz elfolyik a Dunán, — vigasztalta a róka a szegény embert, — és ha nem sajnálnál tőlem egy néhány csirkét, ludat, megmenteném a lovadat.

A szegény ember megvakarta a tarkóját, de azt gondolta, már csak inkább juttat a rókának pár baromfit, semhogy a medvének engedje át a lovát.

— Adok én, — szolt a szegény ember, — csak mentsd meg a lovamat.

— Meg, — felelte a róka, — holnap egy nagy csallán zsákot viszel magaddal s ha a medve eljő lovadért, én nagy zajt csinállok közeledben, mire te azt mondd, hogy vadászok jönnek. A medve megijed s te bele bujtatod zsákodba. Erre én oda megyek s agyon ütjük a medvét. Értetted?

— Igen is értettem, — szolt a szegény ember.

— De aztán csirkéről, ludról meg ne feledkezz ám, — biztatta a róka.

— Nem, nem, — felelte a szegény ember, — megadom szívesen, csakhogy megtarthassam lovamat.

Másnap ugy is tett a szegény ember, a mint a róka tanácsolta. Délig szántogatott, délután vetett, boronált s épen hogy utolszor fordult meg boronájával, ott termett a medve.

— Megjöttem a lovadért, — szolt a medve a szegény emberhez.

— Ejnye, de pontos vagy, — felelte rá a szegény ember, — már azt hittem, hogy el sem jössz.

— Egy napot engedtem, megszánthatad, elvethetted a földedet, most már megeszem a lovadat.

— Hát csakugyan ráéheztél a lovamra? — kérde a szegény ember.

— Ha bárányt nem kaphatok, jó lesz a ló is.

A szegény ember a távolban megpillantotta a közeledő rókát, most már bátrabb volt.

— Te medve, — szolt a szegény ember, — hagyd meg a lovamat s adok helyette néhány csirkét.

— Köszönöm csirkeidet, de már csak megmaradok a ló mellett.

— Adok egy pár ludat, — nógatta a szegény ember.

— Nő, az sem lenne épen megvetendő falat, de a lovat mégis csak többre becsülöm.

— Hát kívánj akármit, — alkudozott a szegény ember, — csak a lovamat hagyd meg.

— De most már elég legyen a szószátyárkodásból, — türelmetlenkedett a medve, — ide azzal a lóval, mert még téged is felfallak.

Ebben a pillanatban megszólalt a róka: — Ticski, Tacsó, Dohány, Zacsó, előre, fogjátok meg!

A medvének egyszeribe inába szállt a bátorsága. Gyorsan lelapult a barázdába és esengve könyörgött a szegény embernek:

— Csak gyorsan, gyorsan, bujtass el valahova. A vadász hangját hallom.

A szegény ember tetette magát.

— Igen ám, de hova bujtassak ilyen nagy mihaszna állatot?

— Nem bánom én, akárhova, — rimázkodott a medve, — csak bujtass el.

— Ha meghagyod a lovamat, — szolt a szegény ember.

Erre a róka megintelen rákezdte:

— Ticski, Tacsó, Dohány, Zacsó; előre, fogjátok meg!

— Vissza adom, vissza, — könyörgött a medve, — csak bujtass el, mert ha ide ér a vadász, hát végem van.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Elhervadt virágok között.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Irta: Gerzson.

A kit az élet súlyos keresztel terhelt s elveszté már benne hitét, reményét, bizalmát; a kit a szenvedés okozta fájdalom kinez s szívének nyugta nincs; a ki elveszté legkedvesebbjét s a feledés enyhet lelkének nem ad: — jöjjön az a temetőbe! Itt, a lágyan domborodó sirhantok között, itt a beszédes fejfák sorainál, itt a szomorú füzek enyhe árnyában — szívének fájdalma enyhülni fog, az életben elvesztett reményét, hitét, bizalmát ismét visszanyeri. Én mondom ezt, ki az életből már semmit sem remél, ki elvesztvén legkedvesebbjét: hitét, bizalmát szintén elveszté . . .

Oly szép, oly kedves itt a temetőben, különösen most, az ősz végén! Ilyenkor már minden az enyészet eszméjét viseli magán. A sirkertet s utait szegélyező nagy akácok lombjai ritkulnak s a letűnő nap sugarai könnyen áttörnek rajta. A zöld levélsátor megfakult s most nesztelen hull a kert lekaszált gypére. Az utakat is belepí a fakó levélpárna s színe mindjobban és jobban hasonlónak lesz a föld

fakó, barna színéhez. Az egykor viruló, zöld levélpárna is fakó földdé lesz! . . .

Csak kevés zöldet lehet látni s ez — a sirkövekre felkuszó örökzöld indájának kisedő koronája. Ennek nem árt az ősz hervasztó lehellete, ez virit akkor is, midőn a tél hava ezüstöt hint leveleire: ez kifog a természetben! — Vagy talán az a természete, hogy örökké viruljon? . . . Amott, a régi sirok között még a márványkereszteket is beszötte a moha. Ennek szívós az élete, még a márvány rideg, élettelen keblén is nő, tenyész. Emitt pedig az új sirok dombján virit még egy-egy elkésett virág, meg a fehér őszirózsa, melyek bánatos képet nyújtanak a már elhervadt, elfonyadt többi növényzet között . . .

Járom a temetőt. A szomorúfüzek közt lebegő halk szellő enyészetről, elmúlásról beszél. A pusztuló mohlepte kereszték hosszú sora van itt; ezek a régi sirok. A sirhalmok lágyan, alig észrevehetően domborodnak úgy, hogy az arra menő észre sem veszi, hogy porladó holtak felett jár. Benőtte őket egészen a fü, nincsenek gondozva már régóta, csak a természet mindenható, mindenről egyaránt gondoskodó keze ülteti be pázsittal meg vadvirággal. Az emberek hamar felednek s az évek lassu folyása alatt szívékből kivész a kegyelet, ki az emlékezet. — A feliratok sem látszanak már az emlékeken, lemosta az ég

gyakori esője, a márványoszlopok fényét lelopta az idő. Egyes emlékkövek pedig már alig látszanak ki a földből, lesülyedtek, mintha jobb szeretnének a föld alatt lenni; csak egyes kőhalmazok dugják ki fejüket a sirok szélén. Ezek a névtelen sirhantok . . .

Nem ismeri már őket senki élő ember. Én sem, pedig én itt születtem, itt nőtem fel, itt élek most is. Talán még nem is léteztem akkor, midőn ezeket örökre letették a keskeny, mély gödörbe.

Ezeket a régi, névtelen sirokat a kis kápolna választja el az új temetőtől. Itt vannak az elhervadt virágok, letörve, elfonnyadva. Még csak alig éltek s élők tavaszán máris elhervadtak. Gyenge virágok voltak, az élet tövisi megsebzették őket, kiméltelen szellői letépdesték gyenge szirmaikat. Erősnek, hatalmas törzsnek kell lennie az embernek ezen a mai világon, hogy a rossz emberek fejszecsapásait rendületlenül viselje el, hogy az élet csapkodó viharai le ne döntsék! Deők virágok voltak . . . elhervadtak . . .

Ezek az elhervadt virágok szemeim előtt törtek le. Láttam őket nyilni, virágozni, illatozni, — láttam őket hervadni. Ismerősök, szívéhez nőtt ismerősök voltak. Az egyik virág, a leggyengébb, legkedvesebb még ennél is több volt nekem. Több volt, mint a csalogánynak a csattogó dal, mint a virágnak az

A szegény ember most előkerítette a nagy csallán zsákot s belebujtatta a medvét s csak épen, hogy bekötötte a zsák száját, odaér a róka.

— Mi van ebben a zsákban? — kérdezte a róka.

— Hát mi volna, — felelte a szegény ember, — répa.

— Nem hiszem, — szólott újra a róka, — valami mozog benne.

— Talán egér szorult bele.

— Hazudsz, — kiáltott a róka, — de megtudom én azonnal.

Ezzel felemelte a szegény ember szekercéjét s akkorát ütött vele a zsákra, hogy a medve menten kinyujtózott benne.

— Nő, megmentettem ugy-e a lovadat, — szólott a róka, — lásd, többet észszel, mint erővel. Estére csak készítsd elő a csirkét, meg a ludat, eljövök értük.

A szegény ember nagy vígan bandukolt haza és kezdte bánni a rókának tett ígéretet. Hogy a lova megmaradt, azon gondolkodott, mint járhatna túl a róka eszén; és csakhamar ki is fundálta a módját.

Csirkéit, ludjait, a mennyi csak volt, bevitte szobájába, nehogy a róka hozzájuk férkőzhessen valami módon. Épen jókor. Alig zárta be az ajtót mögötte, ott volt a róka.

— Hé, megjöttem a kialakult csirkéért, ludért.

— Azonnal megkapod, csak a kutyámat zárom el, — ezzel elkezdett csaholni — hau, hau, hau, hau.

Megijedt most a róka.

— Ki ne ereszd azt a kutyát, — szólott be az ajtón.

— Ugy ám, de megérezte a szagodat s alig bírom már tartani.

Szegény rókát majd hogy a hideg ki nem lelte.

— Az Isten áldjon meg, csak tartsd még azt a kutyát, míg elmegyek.

— De szaladj ám! — biztatta a szegény ember — s újra csaholt: hau — hau! hau — hau!

A rókának sem kellett több, úgy elszaladt, hogy lába is alig érte a földet.

A szegény ember nagyot nevetett, hogy így járt túl a róka eszén a saját tanácsával: »Többet észszel, mint erővel!«

*

Ha szót fogadtok apikának anyikának, úgy a jövő szerdán ismét mesélek. A viszontlátásra, édes kis olvasóim, pá! A jó Isten maradjon velünk.

üditő harmat, mint a szomjazónak száraz ajkaira a hűsítő vizcsepp! Reményem, üdvöm, boldogságom volt! . . .

A kis kápolna mellékfalába egy márványlap van beillesztve. Egy fiatal orvos kihűlt szívet rejti el a hideg márványlap. Sirverse egy fiatal lélek könyörtelen végzetét tárja fel, ki hivatásának élve áldozatá lett.

Tanultam eleget, tudorrá is lettem,
Műveltem magamat s áldozattá lettem.
Mert mielőtt bárkit gyógyíthattam volna,
Lábamról a halál e sirba taszította.

Fiatal volt, boldog volt . . . Már elérte célját: tudorrá lett, s boldogsága, hogy legyen tetézve, egy ifju szép leány két szemé mosolygott reá, egy angyali szív viszonzta forró érzelmeit. De nem érthette el a boldogság utját, mielőtt birhatta volna boldogsága letéteményesét, szerető szíve megszűnt dobogni. A törhetlen szorgalom, melylyel pályájára készült, a nagy anyagi terhek, miket a balsors mért rá, megtörték életerejét, aláásták egészségét.

Gyermekkori jóbarátok voltunk, együtt nőttünk fel kis szülővárosunkban s már zsenge korunkban elválhatatlan játszótársak lettünk. Ez a baráti, benső viszony később sem sza-

Napirend 1901. október 31-én.

Naptár: csütörtök, okt. 31. — Róm. kath.: Lucilla. — Prot.: A reform emléke. — Görög-kel. (okt. 18.) Lukács. — Zsidó: Marchesvan 18. — Nap kél 6 óra 28 perckor; nyugszik 4 óra 26 perckor. — Hold kél 8 óra 2 perckor este; nyugszik 10 óra 37 perckor délelőtt.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hűvös idő, sok helyütt csapadék.

Színház: »Sasok«; vigjáték.

— **(A király adománya.)** A király a nagyharsányi ev. ref. egyházközségnek a templomtorony újból való felépítésére magánpénztárából kétszáz korona segélyt utalványozott.

— **(Változás a főispáni karban.)** Mikó Árpád, Maros-Tordavármegye és Marosvásárhely főispánja, ez állásától saját kérelmére felmentetett s helyébe Sándor János, Kisküküllővármegye főispánja kineveztetett.

— **(Új ezredparancsnok.)** A király Cech József nagykanizsai 20. honvédgyalozredbeli alezredest, ugyanezen ezred parancsnokává kinevezte.

— **(A pécsi budai külvárosi Kath. Kör)** november 3-án (vasárnap) a Scholz-féle sörcsarnoknak ez alkalomra pazarul diszitett termeiben tartandó zártkörű őszi táncestélye iránt, mint hírlik, úgy az intelligencia, mint az iparos osztály, de különösen a leányok között roppant nagy az érdeklődés s előre láthatólag úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényes sikerre van kilátás. A vigalmi bizottság sorában ott látjuk a tánckedvelő ifjúság zömét, vagy hatvan iljút, kik vállvetve fáradhatatlan buzgalommal működnek, hogy az ez év első őszi táncestélyét felejtethetlenné tegyék a hölgyeknél, s ez alkalommal kérik fel mindazokat, kik esetleg meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, hogy a kör jegyzőjéhez Karl Arthur papirkereskedőhöz Kossuth Lajos-utca 7. sz. fordulni sziveskedjenek.

— **(Kinevezés.)** Báró Fejérváry Imre főispán, Hoffer Kálmán, végzett joghallgató, harsányi lakost közigazgatási gyakornokká kinevezte.

— **(Utvizsgálat.)** Mint azt annak idején megirtuk, a pécsi járás néhány községe

kadt meg köztünk, sőt az évekkel erősödött. Azután felnőtünk, évekig nem láttuk egymást, míg végre tanulmányai befejezte után visszatért hozzánk, hogy itt, szülőföldjén legyen hasznára, segítségére szenvedő embertársainak. De vonzotta őt egy más varázs is haza. Egy bájos, szelid kis virágszál. Már elért mindent s nem messze volt azon boldog idő sem, mikor majd magának mondhatja boldogsága személyesítőjét, s akkor kellett megválnia mindentől, — mindenkitől.

Midőn itt sétálgatok a temetőben s elmerengek sirversének sorai fölött, tündő lelkem előtt egy szivetrázó kép merül fel az emlékezet tengeréből. — Látok egy megtört, tonnyadó ifjút, ágya fejénél egy szomorú, bánatos leányt, kinek arcán a lemondás honol. Lemondtak már mindenről: reményről, boldogságról, szerelemről s az a haldokló ifju már az — életről is. Pedig mily szépnek, mily nagyszerűnek festette ki ábrándos lelkük a jövő életet. A beteg lábánál pedig látok egy jó barátot, ki bátorítani, vigasztalni, reményt csepegtetni igyekszik a bánatos szívekbe, pedig tudja, hogy már ugyis hasztalan!

(Vége köv.)

közutainak a téli idény beállta előtti javítását kérte a vármegyétől. Mint értesülünk, a pécsi járás főszolgabírája a járási utbiztos kíséretében a napokban utazik ki a kérdéses utak megvizsgálása végett.

— **(Halálozás.)** Özv. Wittenbarth Lajosné, szül. Alt Magdolna, f. hó 29-én este félnyolc órakor életének 77. évében szivszélhűdés következtében meghalt. Temetése 31-én, d. u. 4 órakor lesz a Pálya-utca 9. szám alatti gyászházból a budai külvárosi temetőbe. A gyászmisét nov. 2-án 9 órakor tartják az Ágostontéri. templomban.

— **(Pótvásár.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Baranya vármegye területéhez tartozó Mágocs községben az október 7-re esett, de elmaradt országos vásár helyett november hó 11-én pótvásár tartassék.

— **(Főorvosi kinevezés.)** Kónyi Lajos dr., 44-ik gyalozredbeli tartalékos segédorvos (1901. évi november hó 1-ével) a honvédorvosi tisztikar tényleges állományában főorvossá kineveztetett.

— **(Két betörés egy éjjel.)** Az éjszaka a szigeti-országot 46. számú házban levő borbélyüzletbe, mely Rausch János tulajdona, az ablakon át betörték s elvittek onnan öt hajnyirógépet, öt borotvát, három olót és négy bajuszkötőt. A szomszédos 44 szám alatti házban Wurm Ödön szatócsboltjába is betörték s innen az egész trafik-készletet, tizennégy korona készpénzt és élelmszert vittek el. A rendőrorjárat találkozott egy emberrel, Funk János nevű napszámossal, ki egy zsákban cipelt valamit s az a szatócsboltból ellopott holmi volt. A borbélyműhelyből ellopott tárgyakat pedig alig ötven lépésnyire a sáncban megtalálták. Így tehát mindkét betörést Funk követte el, kit letartóztattak s most folyik ellene a vizsgálat.

— **(A reformáció emléke.)** Reformációs polgártársaink holnap nagy ünnepet ülnek: a reformáció emlékét. Ez alkalomból a pécsi református imaházban is hálaadó istentisztelet és ünnepi szónoklat lesz.

— **(Halottak napja.)** Közeledik a kegyelet legmeghatóbb ünnepe, — az általános gyász szomorú napja. És felujulnak a régi emlékek azokról, kik most már lent porladoznak az anyaföld ölében. Viszik a krizantemos koszorukat, az apró mécseket, feldiszipik virágokkal a sirokat s megkondulnak a hangok, a halottak lelkiüdvéért. A közönség, a diákság s a különféle egyletek már készülődnek, hogy a halottaik iránt lerójják a kegyelet adóját. Pénteken este a templomokban litániát tartanak. November 2-án a templomokban és a temető kápolnában gyászmise lesz.

— **(Kitüntetett ezredesek.)** A király Santic József ezredesnek, a zágrábi 25. honvédgyalozred és szentiványi Skrinjár Mátyás ezredesnek, a varasdi 10 honvéd huszárezred parancsnokának a 3. osztályú vas-korona-rendet adományozta.

— **(Az iskolamulasztóuról.)** A falusi nép — sajnos — még most sem akarja belátni a népoktatás feltétlenül szükséges és fontos voltát s bizony akárhányszor megesik, hogy bármely csekélyebb háziumbanál szükség van a gyerekekre otthon, nem küldik isko-

lába s aztán minden lelkiismeretfurdalás nélkül állítanak ki hamis igazoló bizonyítványokat. Ezt a dolgot is szabályozta többek között most Baranyavármegye, mely az iskolarend védelme tárgyában alkotott szabályrendeletének értelmében a jövőben súlyos bírsággal sújtja a községi iskolák mulasztóit, illetve azok szüleit vagy gyámját.

— **(Tolmács kerestetik.)** A dárdai kir. járásbírósnál üresedésbe jött a hites szerb-horvát tolmácsi állás. Pályázatok november 30 ig nyújtandók be a pécsi kir. törvényszék elnökéhez.

— **(Ügyészségi megbizottak.)** A m. kir. igazságügyminiszter *Szigethy Antal* a kaposvári kir. ügyészséghez beosztott bírósági aljegyzőt a kaposvári és *Sallay György* siklósi kir. járásbírósnál aljegyzőt a pécsi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbizottul rendelte ki.

— **(A bélyegeken történő befizetések megszüntetése.)** A kereskedelemügyi miniszternek a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértőleg kibocsátott rendelete alapján a magy. kir. államvasutak igazgatósága bélyegeken történő befizetéseket többé nem fogad el. Figyelmeztetjük ennek alapján az érdekelteket, hogy ugy arcképes igazolványok kiállításáért, valamint érvényességüket veszített igazolványok érvényességének meghosszabbításáért teljesítendő, nemkülönben bárminéven nevezendő befizetéseket csak készpénzben vagy pedig a postatakarékpénztár útján teljesítsék.

— **(Lelkészi értekezlet.)** A somogyi ág. hitv. evang. egyházmegye lelkeszi köre őszi gyűlését Nagy-Kanizsán tartotta meg. Megjelentek: *Németh Pál* vései lelkesz-esperes elnök, *Balogh István* p. szt.-királyi lelkesz, jegyző, *Mesterházy Sándor* ns.-pátrói lelkesz, pénztáros, *Weber Sámuel* szepetneki lelkesz, *Pongrác Antal* gyékényesi lelkesz, *Szalóky Elek* surdi lelkesz, *Madár Rezső* sandi lelkesz, *Borbély Gyula* iharos-berényi lelkesz, *Hütter Lajos* nagy-kanizsai lelkesz és *Bors György* légrádi helyettes-lelkesz. *Németh Pál* elnök a gyűlést megnyitván, felhívja *Balogh István* jegyzőt a múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasására, az megtörténvén, ennek kapcsán a gyűlés ismételtén kifejezést adott azon óhajának, miszerint kívánatos, hogy teológusaik az egyházi zene- és éneklésben úgy elméletileg, mint gyakorlatilag az eddiginél alaposabb kiképzést nyerjenek. Majd felajánl a gyűlés a községi ev. leányiskolára 50 koronát és a magyarországi ág. hitv. ev. lelkeszek fiait segélyező egyesület javára 100 koronát. A lelkeszek jegyzőkönyvileg adtak kifejezést afeletti örömlüknek, hogy *Németh Pál* esperes újból esperesnek lett megválasztva. Sorra került a kerületi lelkeszi egylet jegyzőkönyvének felolvasása. Ezt a gyűlés általában tudomásul veszi, illetve ennek némely pontjait illetőleg határozatokat hoz. Így a kerületi lelkeszi értekezletre munkáhozokul felhivatnak a tagok. — A kerületi felsőbb leányiskola meleg pártfogásba ajánlatik, de hangos kifejezést nyert az az óhaj is, hogy leányaink a felsőbb leányiskola keretén belül is lehetőleg egyszerű polgári irányzatú nevelésben részesüljenek. A *Gyurátz Ferenc* püspök által készített agenda általános használatra elfogadtatik. Apróbb ügyek

elintézése után a lelkeszek átvonultak az éppen ezen időben ott gyűlésező egyházmegyei tanító egylet értekezésére, melyben az iskola ügyei lettek némely ágában közösen megbeszélve. Azután a lelkeszek és tanítók együtt az Úrvacsorával éltek, mely alkalommal a funkciót *Madár Rezső* lelkesz végezte.

— **(Megtréfált tolvaj.)** Furcsa kis história hirtelen érkezik hozzánk az egyik szomszédos községből. *Pein József*, odaváló gazda — ugyanis — már huzamosabb idő óta észrevette, hogy pincéjébe és éléskamrájába éjszakánként rendszeresen bejár valaki, ki állandóan dézsmálja az élelmiszereket. Elhatározta tehát, hogy végére jár a dolognak, mely célból egyik béresét felállította őrnök. Éjfél felé járhatott az idő, mikor tényleg egy kendőbe burkolt alak közeledett a pince felé, kulcsal kinyitotta és lement. Az őrtálló béres ekkor előugrott rejtekhelyéről és bezárta a pincébe a tolvajt, a kit két napig tartottak ott fogva anélkül, hogy enni adtak volna neki. Harmadnap aztán kibocsájtották fogságából a tolvajt, a ki a gazdának egyik cselédleánya volt. — A cselédet átadták a bíróságnak, de valószínű, hogy a gazda is odakerül az önkényes bíráskodásért.

— **(Merénylet a réten.)** Szinte megdöbbentő már az a dolog, hogy kint a faluk elhagyatott részeiben, miként szaporodnak ama, az amerikai hasmetsző működésére emlékeztető merényletek. A napokban ismét — hir szerint — Okorág község határában történt, hogy a réten egy ismeretlen ember megtámadta *Gál József* béres fiut, a kit meg akart csonkítani. A fiu segélykiáltásaira azonban az itató-kut felől néhány kocsis közeledett, kiknek láttára a támadó megfutamodott. A merénylőt most keresik.

— **(A harmadik.)** Néhány iskolás fiu tegnap délután a szigeti külvárosi réten, a huszarlovarda alatt, versenyfutást rendezett. A futásban *Galina Ernő* lett a harmadik, a ki máskor különben az első. E miatt társai boszantani kezdték az amugy is dühös gyereket, csipkelődtek rajta, nem szégyeli, hogy lepipálták, ezt nem kell hagyni, úgyhogy a fiu előrántotta a bicskáját és a legközelebb állóra rohant. A megtámadott gyereken, a ki pedig társai vallomása szerint nem is csufolta, igen súlyos sérülést ejtett, a mennyiben a jobb oldalán, a hatodik borda alatt belé szurta a kését. A sérült fiut szülei Mezőszél-utcai lakására vitték, a hol most a szülők telve aggodalommal ápolják. A késelő fiut följelentették a rendőrségnél, de vajjon mit csinálnak vele, mert még csak tíz éves.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következő jelentést adta ki; Folyó hó 30 án reggel 6 órakor a tettyői vizekben 1000, az ellentartóban 575 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 720 köbméternek találtatott.

— **(A város kórházi bizottsága)** ma délután félnégy órakor ülést tartott a város polgármesterének hivatalos helyiségében, hol *Majorossy Imre* polgármester elnöklelte alatt *Erreth Lajos* dr., kórházi igazgató főorvos, *Cirer Elek* dr., városi tiszti főorvos, *Löwy Lipót* dr., *Kenessey Aladár* dr., *Egry Béla* dr. ügyvéd, *Beck Károly* és *Mutnyánszky Béla* bizottsági tagok jelentek meg. Az ülés,

melyen folyó ügyeket intéztek el, lapunk zártakor még folyik.

— **(A haragos sokac atyafi.)** Ma reggel a buza téren két kiskozári sokac a jelenlevő vásárosoknak kis háborusdit játszott el. Káposztát hozott be mindkettő. Apró lovaik alig bírták el a terhet, csak úgy nyögtek tőle. Az egyik sokac *Vradics Jócó* valamivel előbb ért be a piacra, mint a másik, s jó helyre állva, várta a vevőt, a ki árúját megveszi, a mely pénzen aztán télire valót szerezhessen be magának. Nemsokára jött a földije, a ki amugyis rossz lábon állt vele, s a mikor látta, milyen alkalmas helyet választott ki magának, a másik rá kiáltott, menjen onnan, mert az az ő helye szokott lenni. Hanem *Vradics* semmi hajlandóságot sem mutatott, hogy kész volna elmenni. Sőt alkudozásba bocsájtkozott egy vevővel. A másik sokac most még vadabbul szólt rá, menjen onnan, különben megöli. De *Vradics* oda se hederített. Erre a sokac kikelve magából, rárontott *Vradicsra* és ütlegelni kezdte. Hatalmasokat csapott hozzá csontos öklével a nagy tagbaszakadt sokac. A körülük álló paraszt emberek látva, micsoda baj származhatik e verekedésből, közbevetették magukat és a hőködő sokacot lefűlelték. A lármára a rendőr is előjött és a vad, veszekedő hajlamu sokacot bekísérte, a torony alá, a hol alighanem egy darabra elveszik tülekedő kedvét.

— **(Boszu akart állni.)** Boszu! ezt lihegte *Czinderi Nándor* kőnives legény a dühtől és haragtól vonagló ajakkal. Keserves boszút akart állni hűtlen kedvesén, a mi fölkelte vad féltékenységet kielégíti. Már jó ideje foglalkozott a boszu gondolatával, de nem tudta magát elhatározni, mikép vigye keresztül. Tegnap aztán végre akarta hajtani. Magához vett egy pisztolyt és kedvese lakására ment. Erős volt benne az akarat, hogy lelővi, aztán saját életének is véget vet. Mogyorván, szinte vadul lökte be maga előtt az ajtót és félelmes, dult arccal állt hűtlen kedvese elé. Az ott ült az asztal mellett és arcát két tenyerébe temelve zokogott, özvegy anyja meg a sarokban, a kályha mellett sirdogált. A legény nem tudta, hányadán van, mit jelentsen ez a nagy szomorúság, vagy talán örömtől sirnak? De nem, örömtől nem sirhatnak, akkor nem lehet oly keserves az. Ugy fojtogatta valami, szeretett volna szólni, de nem jött szó az ajkára. Nagy erőltetéssel mégis kinyögte: *Julis!* A leány fölemelte erre a hangra fejét s az örömtől előtörő sikoltással borult *Czinderi* karjaiba. Jó darabig álltak egymásra borulva s mindketten sirtak. A mikor a könyvek elapadtak, elmondta a legény, miért jött hozzá, de látja, hogy szereti, hát szeressék egymást, legyenek egymásé. Így a dolog jóra fordult, a boszu gondolata ismét összehozta őket.

— **(Megszökött tutaj.)** A Dráva dárdai partján már napok óta horgonyozott néhány tutaj, a melyeken Szlavoniából jövő emberek almát árultak. Eme tutajok egyike — mint értesülünk — az elmúlt éjjel elszabadult, valószínűleg, mert a fővényes parti földben nem állt eléggé szilárdan a horgony, s vidáman uszott lefelé. Szerencsére a másik tutajon volt emberek idejekorán észrevették a „szököst” s csolnakon utána iramodtak az

almával megrakott faalkotmánynak, melyet sikerült a vasuti hidnál elérniök s így a szegény emberek nem szenvedtek kárt.

— **(Tűz a vidéken.)** Magas István, herendi lakos házában az elmúlt éjjel tűz támadt, melynek egy félszer teteje s az ott felhalmozott takarmány esett áldozatául. — Miután a tűz — mint a vizsgálat megállapította — kívülről támadt, valószínű, hogy gyújtogatás okozta a veszedelmet.

— **(Leforrázott kocsis.)** Özv. Jósef Jánosné egy szomszédközségbeli, fiatal menyecske. már huzamosabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott néhai férjének egy Tóth Bálint nevű kocsisával. A legény azonban már unni kezdte ezt a viszonyt s el akart menni a háztól. E közben szóváltás támadt a menyecske és a legény között, mely annyira fejlődött, hogy özv. József Jánosné hirtelen felkapott egy a takaréktűzhelyen álló katlanforró vizet s azt ráöntötte a legényre. Tóth Bálintot számos, de szerencsére nem súlyos sebeivel odahaza ápolják, a szerelmes özvegy asszonyt pedig feljelentették a bíróságnál.

— **(Levágta az ujját.)** Kalapos Jánosné, szalantai lakosnő tegnap fát vágott odahaza, mikor a kezében tartott hasáb kiesett ujjai közül s az asszony az éles baltával balkeze középujját levágta. A szerencsétlenül járt asszonyt veszélyes sebével beszállították a kórházba.

— **(Betörők garázdálkodásai.)** Gyöngyös Mellek községben két helyen törtek be. — Először Árvay Vendel hentes boltjának ajtaját feszítették fel. Itt azonban a betörők terve nem sikerült, mert Árvay a zajra felébredt és lármát csapott. — Az elmenekült betörők azután Lichschig E. és tsa kereskedését szerencsétlenné tették megjelenésükkel. Az udvar felőli ajtót felfeszítve, több értékes tárgyat emeltek el. A gyanu a vidéken koborló cigánycsapat felé irányul.

— **(Próba-ordítás.)** A bokáját tisztességesen összeverve áll meg egy rendőr a kapitány előtt s leadja a »reportot«:

— Jelentem aláan a tekintetes urnak, hogy nem történt semmi az étca a csak a pálinkás depóbul gyűtt ki éjféltájon 4 vendég, oszt obégattak szörnyen, mint négy számár. Én aztán mondok feléjük:

— Lasabban hekás, hátha gyün a kapitány ur!

— Erre a négy vendég, elhallgatott s én tekintélyesen ballagtam a másik koresma felé, mikor az egyik visszafordul s antul jobban elordítja magát:

— Nem parancsol neköm a főkapitány sem!

A kapitány meghallgatta a »réportot« s nyomban intézkedett, hogy a névleg ismert négy vendég beidéztessek és kérdőre vonassék éjszakai csendháborításért. A kamaszokban levő ifju urak közül azonban egyik sem akarta beismerni, hogy ő ordított volna, mire a kapitány megkérdezte a rendőrtől.

— Milyen volt az ordítónak a hangja? Az egyet-kettőt köhintett, megigazitotta a zubbonyát s szégyenlősen bár, de elkezdett danolni:

... Rózsabokorban gyűttem a világra,
Nem nevelt az édös anyám hiába . . .

Hirtelen leintik az őreget, hogy nem illik a hivatalos helyiségben danolni, mire az visszaszól:

— Hát ilyen volt a hangja, csak vékonyabban fujta!

Nem használt ez sem. Az ordítást csak nem vállalta egyik sem az urak közül, nem volt egyéb hátra, mint elrendelni a próba-ordítást, hátha így felismeri a rendőr a bűnöst. És már indulni is akart, mikor az egyik ifju megszólalt:

— Tekintetes ur kérem . . .

— Nos mit akar?

— Ha nem bántanának, mondanék valamit.

— Ne féljen nem lesz semmi baja.

— Hat akkor mögmöndöm, hogy én ordítottam, de szebben ám mint a rendőr.

— **(A jó barát.)** Jó ideig együtt laktak, szerényen huzódtak meg kis szobájukban, a mit közösen béreltek. — Jó barátok voltak Volfrein Jenő és Hirt Hugó, mindent közösen tettek, tudtak, ismerték egymás baját, mert mindent elmondtak egymásnak. Nem esett meg az egyikkel semmi, a mit a másiknak ne sietett volna elmondani. Ismerték egymás buját, baját, osztottak egymás örömeiben, testvérek egymáshoz nem lehetnek oly jók, mint a minő barátok voltak ezek. Ha az egyiket öröm érte, a másik is örvendett. E kölcsönös vonzalom bánatot hozott mindkettőjükre. Tegnap este hazajön Hirt, nagy lármával, danolva ront a szobába és egyenesen Volfrein nyakába borul és össze vissza csókolgatja. — Volfrein nagyot nézett, ez még sohasem esett meg, a mióta együtt laknak. Hanem hamarjában megtudta, mi az oka ennek a nagy örömeinek. Hirt leültette maga mellé és elmesélte, hogy szerelmes egy leányba, aznap este megvallotta és szerelmét elfogadta a leányzó. Tulboldogan hallgatta a jó barát, a mit Hirt elmondott. Hanem kíváncsi volt a leány nevére is. A mikor az kiejtette, arcát egyszerre bú lepte el, szó nélkül fölkel, elment onnan hazulról s maig sem tért vissza. Hirt mindjárt megértette, hogy mi a baja barátjának. Ő is szerette a leányt. Szerették mind a ketten. És a mikor olyan boldog volt, akkor érte a legnagyobb csapás, mert a kit legjobban szeretett, barátja elhagyta. Járt utána, hogy nyomára akadjon, de mindezideig nem tudja, merre van.

— **(A sirok tolvaja.)** Tetten érték; még csak meg se kísérelhetette, hogy tagadjon. Világos volt, hogy ő a tolvaj, a ki már két hét óta dézsmálja az idegen jószágot és a kit már három hét óta ébren, de sikertelenül lestek. Végre azonban megcsípték. Alacsony, szikár, ráncos képű, kopott feketeruhás asszony volt a tolvaj, a ki a halottakat lopta, dézsmálván a síratók virágos kegyeletét. Marékkal tépte ki a virágot a koszorúból; így pusztította, rongálta, lopta a mások kegyeletét. Óvatos volt, előbb mindig körülmélt a temetőnek azt a részét, a hol virágot akart lopni: azután bő fekete kendője alatt a zsákmánnyal — nagy kerülő utat téve — elosont. Végre tetten érték. Mikor az ő megcsípte, eldobta a prédát és futni akart. Sirt és kiabált, de az ő erősen markolta a karját és vitte egyenesen a kapitánysághoz. Ott már csak reszketett és némán omlott a könyje. A kapitány szigorúan szól rá a tolvajra:

— Nem szégyenli, van lelke hozzá, hogy a szegény halottak sírját meglopja. Ellopja a hantjukról azt a kis virágot; megdézsmálja a más ember gyászát. . . .

A tolvaj asszony eltakarta arcát a két kezével, úgy zokogta:

— A temetőben nekem is . . . nekem is fekszik egy gyermekem . . . az egyetlen . . . annak a sírjára hordtam.

A kapitány szabadon bocsájtotta a tolvajt.

— **(Csillárok, villamos lámpák és minden alkatrészek külön.)** A villamos világítás egyre nagzobb tért hódít, ez az újítás nemcsak célszerű, de a legkellemebbek egyike, szinte örül az ember, midőn a villamos lámpákat látja. Különösen a magán lakások fényét és elegáns előkelőségét emelik a villamos lámpák és csillárok. Ily csillárokból álló és függő lámpákból bámulatosan szép és finom izlésű, művészies kivitelű példányok láthatók Schönwald Imre ékszerész- és műkereskedő király-utcai villamos tárgyak külön osztályában. Ezenkívül rendkívül nagy választék van villamos körtékben (izzó lámpa), a melyek nemcsak a legkitünőbb minőségűek, de egyúttal rendkívül olcsók. — E cikkekből a cég ezentul tetemesen nagyobb készletet tart, hogy a folyton fokozódó keresletnek megfelelhessen. Ép azért, a ki a lakásába villamos világítást bevezeti, mulasztást követ el, ha e szép rakárt meg nem tekinti és Schönwald rendkívül olcsó áraival meg nem ismerkedik.

Idegenek Pécssett.

— Október 29-én. —

Aranyhajó-szálló. Kullman József, utazó, Bécs. — dr. Laubheimer és családja, körjegyző, A. Lendva. — Lepusitz Tivadar, utazó, Sternberg. — Párizs József, mérnök, Bpest. — Musek János, hadbíró, Budapest.

Vadember-szálló. Ováry János, községi pénztáros, Mágocs. — Vogl Mihály magánzó, Bpest. — Lévay Sándor, magánzó, Bpest. — dr. Schumer Károly, orvos, Bécs.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1901. okt. 30. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 763.8 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 14.4 °C.

> maximuma: 12.5 °C.

> minimuma: 9.0 °C. } tegnapi.

Párányomás: 9.1 mm.

Relatív nedvesség: 75. %

Felhőzet: 8° Cum. S. E.

Szélirány s erő: NE. 3. —

Csapadék 24 órai: 0. —

Harmap. = 6.5 °C.

Vált. felhőzet, enyhébb, mérs. szél, kevés csap. hajlam.

Dr. Cser.

Művészeti, irodalom.

○ Zsidónő. Tegnap este közepes ház előtt e szezonban másodszor adták Halevy „Zsidónő“ című nagy operáját. Az előadás ismét oly sikerült volt, mint szombaton. Kosma Pistát a negyedik felvonási börtön jelenete után négyszer hívták ki valóságos tapsvihar és éljenzések között a függöny elé. Márkus Aranka tegnap is pompásan énekelt, ép úgy

Kapossi Józsa is. *Mezey* ismét sikerült alakítást nyújtott a perjel szerepében. A többi szereplő is derekasan megállta helyét.

○ **Bajor Riza** — a kölni színház hősnője. A bécsi lapok az elragadtatás legszébb hangján emlékeztek meg a napokban egy fiatal magyar színművésznőről, a ki azonban a jövőben már egyik legelőkelőbb és legnagyobb német színpadon fog zajos sikereket aratni. Az egyik legolvasottabb bécsi lap ezeket írja a fiatal művésznő első kísérletéről: »Rendkívüli érdekes és fényes előadás volt tegnap az egyik Bécsbeli szomszédos város színházában. Grillparzer »Medea«-jában játszta a címszerepet egy fiatal magyar művésznő, **Bajor Riza**, ki nem rég még a kolozsvári nemzeti színház hősnője volt. A kiváló, nagy tehetséggel megáldott heroinát **Kainz József** ajánlotta **Strakosch Sándor** mester figyelmébe, ki a magyar színpadról az átlépést a német színpadra meglepően rövid időn végezte el, bámulatos sikerrel. A fiatal művésznő első fellépését ritka fényes siker követte és *Medeá*-jában oly kimagasló jelenetei voltak, a hol a szenvedély erejével mélyen megrázta a közönséget. Viharos tapsok, számos kihívás jutalmazta **Bajor Riza** előkelő, finom játékát. A legközelebbi három esztendőre **Bajor Riza** k. a. már elszerződött a kölni városi színházhoz, de reméljük, hogy a legrövidebb idő alatt visszakerül ő Bécsbe, mert első kísérletét Bécs legelső színpadainak képviselői végig nézték és mind elragadtatással emlékeztek meg a már elszerződött fiatal művésznő fényes tehetségeiről.« — **Bajor Riza** eme nagy sikere pedig azért érdekel bennünket, mert pécsi születésű s *Bloch Riza* néven élt itt közöttünk, míg el nem indult a dicsőség fényes útjára.

○ **A vérnász.** Hiába állapodott meg a protestantizmus hódítása, a vallásos türelmetlenség űszke, ha közbe el-elcsöndesül is, újra fel-fellobogott, mihelyt a politika átsuhant az országon. Hiába sorozzák az Ujkorhoz az ellen-reformáció korát, mégis csak Középkor ez az idő intézményeiben, szokásaiban, s mindennek fölött erkölceiben. Karddal oldalukon jártak ekkor férfiai, méregüveggel a hölgyek. S a trónon és trón körül azok az alakok ültek, a kiknek neve **Medici Katalin**, **Henrik navarrai herceg**, **Guise Henrik**. A vallásos szenvedély átnyult a politikai térre, a politikai indulat felgyújtogatta a vallásos érzést, a fegyveres ármány benyomult a templomba, a mise és a nász ünnepi jelenetei közé. És a vérnász után következett az irtózatos **Szent-Bertalan-éj** s **Páris** utcáit és királyi palotája udvarait, tereit a hugenották vére festette pirosra. Ennek a csodálatos, színeire festői, erkölcsében középkori, nyers és vad kornak a mozgalmas történetét tálni a **Nagy Képes Világtörténet** 140. füzetében. A kötetes nagy munka szerkesztője **dr. Marcali Henrik**, egyet. tanár. Egy-egy kötet ára díszes felbörkötésben 16 kor. füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (**Révai Testvérek** Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés után.

○ **Az állatok világa.** *Brehm* ily című nagy munkájának magyar kiadásából most jelent meg a 38-ik füzet az ismert szép kiállításban, az eddighez hasonló pompás szöveg-

rajzokkal és gondos kivitelű műmellékletével. A mű kiváló becséhez szorososan hozzásimul a gondos nyomdai kiállítás, a mi kétségtelenné teszi, hogy „Az Állatok Világa“ minden tekintetben a legkiválóbb díszművek közé tartozik. A most közreadott 38-ik füzet nagy részét az egér-félékről szóló igen érdekes fejezet foglalja el, hogy azután a herék-félék tárgyalása kezdődjék meg. »Az Állatok Világa« a **Légrády Testvérek** kiadásában jelenik meg füzetenként, majd kötetekben. Egy-egy füzet ára 80 fillér, egy-egy köteté pedig 18 kor. — A mű úgy a kiadóhivatalná! (**Váci-körut 78.**), mint minden jobb könyvkereskedésben kapható.

○ **Színházi hírek.** — A péntekre hirdetett „*Napfogyatkozás*“ nagy operette bemutatója pár napra elhalasztatott, amennyiben a katonazenekar elfoglaltsága miatt próbákra nem jöhet. Pénteken délután fél helyárral mellett „*Sulamit*“ daljáték kerül színre, este pedig „*Molnár és gyermeke*“ című romantikus színmű van műsoron. — Szombaton lesz a bemutatója a „*Titkos rendőr*“ című kitűnő vígjátéknak, a főbb szerepekben: *Miklóssy, Acél Szidi, Thuryné, Thury, Vágó, Szilágyi, Kardos, Fekete, Pesty*, és *Molnár Gyulával*.

Folyó szám 34. Idénybérlet 34 Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, osztoztok, október 31-én:

A sasok.

Vigjáték 3 felvonásban.

Személyek:

Forray Gábor, műépítész	Szilágyi A.
Lenke, a neje	T. Csige Böske
Sas Ferenc	Thury Elemér
Sas Viktor	Pesti K.
Sas Barnabás	Vágó Béla
Lukrics Julián, rajzoló	Nádassy József
Sóla, színészkolai növendék	Csige Ilonka
Tüskés	Fekete L.
Lányi	Molnár Gyula

Pénteken, november hó 1-én.

Délután 3 órakor fél helyárral:

Sulamith.

Davidsohn és Donáth daljátéka.

Este rendes helyárral:

Molnár és gyermeke.

Raupach és Szerdahelyi drámája.

Törvénykezés.

§ **Csöd pécsi kereskedők ellen.** A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy **Wallerstein R.** utóda **Stern Miksa** bejegyzett cég ellen a csödot elrendelte. Csödbiztosul **Göbel Gyula** kir. törvényszéki bírót nevezte ki, tömeggondnokul **Németh Gyula** és helyettesül **dr. Szekrényessy Ferenc** pécsi ügyvédek. — A másik csödot **Rothmüller** és **Neuberg** pécsi bejegyzett cégen nyitották, melynek tagjai özv. **Rothmüller Jakabné**, **Vilmos Károlyné**, szül. **Spitzer Berta** és **Neuberg Adolf**. Csödbiztosul **Göbel Gyula**, kir. törvényszéki bírót, tömeggondnokul **dr. Rásky Béla** és helyettesül **dr. Szivér Lajos**, pécsi ügyvédek nevezte ki. A hitelezők igényeiket mind

a két csödnél december 16-ig bezárólag jelenthetik be.

§ **Egy csirke miatt.** Megesik igen gyakran, hogy a legcsekélyebb dolgok miatt készek az emberek egymás életére törni. Így tett **Varga János** nagyharsányi lakos is. Hallotta, hogy **Lukác József**, ugyancsak nagyharsányi lakos, fiáról azt a hirt terjesztette, mintha tőle egy csirkét lopott volna. — Az atyát ez nagyon bántotta s ez év június 23 án ásóval fölfegyverkezve, **Lukácot** megtámadta s homlokán, koponyáján és bal karján oly súlyosan megsértette, hogy **Lukác** husz napig nyomta az ágyat. Ma tartották ez ügyben a törvényszék előtt a tárgyalást, a mikor **Varga** azzal védekezett, hogy **Lukác** baltával jött neki. Állítását azonban nem tudta beigazolni és így nyolc havi börtönre ítélték, mely ítélet ellen azonban föllebezett.

§ **Meglopta volt gazdáját.** *Tiefenbacher* Nándor pécsi polgár mult év december 6-án elcsapta szolgáját, **Kónya Istvánt**, mert reggel elaludt és így munkáját nem végezte el. Az elcsapott legény bujában kiment **Tiefenbacher Lämpás-völgyi** szőlejebe és a munkás kunyhóból előkerítve a présház kulcsát, behatolt oda és több apróbb dolgot ellopott, a miért börtönre jutni a legkevésbé sem érdemes. — Így elemelt egy kenyert, egy tábla szalonnát, hat fej szőlőt, négy deci pálinkát, tizenkilenc darab pisztoly töltényt és egy csomag játékkártyát és ezzel odább állt. De hamar kézrekerült s ma állították a pécsi kir. törvényszék elé, a hol tettét be is ismerte. A bíróság lopás büntetésében mondta ki bűnösnek és e miatt hat havi börtönre ítélte, a miből a 14 napi vizsgálati fogságot leszámították. Mind az elítelt, mind az ügyész az ítéletben megnyugodott.

Közgazdaság.

□ **Nagy takarmányhiány.** Tolna vármegye alispánja évnegyedes jelentésében a vármegyeszerte általános takarmányhiányról ejt szót, a mely oly arányu, hogy a szarvasmarha árakat rontja. A megye törvényhatósága sürgősen szállítási refakciákat kér, hogy a mutatózó bajon segítsenek.

TÁVIRATOK.

— **Széchenyi Pál gróf halálához.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **József** főherceg ma a következő levelet intézte **Széchenyi** miniszterhez: „Kedves Nagyméltóságú Uram! Budapestre érkezvén tegnap, ama gyászhiat kellett hallanom, hogy kedves öcsöcsé **Pál gróf** jobblétre szenderült. Fogadja tőlem és egész családomtól benső fájdalomunk legőszintébb nyilvánítását. Maradok öreg barátja **József főherceg**.“ **Széchenyi grófhoz** **Frigyés** főherceg is megleghangu részvét-táviratot küldött.

— **Az orosz nagyherceg Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Királyunk ma délelőtt 11 órakor a „Bristol“ szállodához hajtatott. Meglátogatta az orosz nagyherceget s vele

kocsin az új tűzeriaktanyához hajtattott. Onnan a parkklubba mentek, hol a király egy órára ebédet rendelt. Ebéd után visszahajtottak a szállodába, s innen a király a budai várba kocsizott.

— **Elhunyt vasuti felügyelő.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Korn Gusztáv a kassa-oderbergi vasut felügyelője, a Ferenc József-rend lovagja szívvelhűdés következtében Budapesten meghalt.

— **A Wallburg ügy folytatása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Wallburg Ernő báró ügyében ma délben Pichler Győző és Forster ügyvéd, mint a letartóztatott báró jogvédői megjelentek Puskárna vizsgálóbírónál és előterjesztették tiltakozásukat a báró kiadása ellen.

— **Makkai mandátumát megtámadták.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Makkai Zsigmond ákosfalvi képviselő mandátuma ellen ma a Kuriánál petíciót nyújtottak be.

VASUTI MENETREND.

Érvényes május 1-étől.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:03	11:10
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:13	3:36	11:44
(B.-Szt.-Lőrinczről indul)				
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:50				
B.-Sellyére érke.	6:04	10:34	4:59	
Uj-Dombóvár érke.	9:57	1:34	5:01	1:34
(Kaposvár felé ind.)				
Gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15, szv. 4:47				
(Báttaszék felé sz. v. 3:19 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
Budapestre k. p. u. é. 1:25	8:00	8:35	8:20	
	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé 3:03	8:28	6:47		
B.-Szt.-Lőrincz 3:36	9:06	7:26		
Szigetvár	4:42	13	9:04	
Kaposvárra indul V. v. 5:15	V. v. 11:10			
érkezik	8:21	2:49		
Barcs	5:14	10:56	9:09	
N.-Kanizsa	1:26	11:52		
Bécs	9:35	8:50		
	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	
Eszék felé	5:42	12:30	4:23	8:35
Úszógh érke.	6:58	12:43	4:37	8:58
Villány	6:48	1:29	5:24	9:38
Mohács felé sz. v. 7:06 szv. 10:35	sz. v. 1:55	sz. v. 10:05		
Mohács érke.	7:50	11:35	2:39	10:49
Villány ind.	6:53	1:34	5:29	9:43
Eszék	8:07	2:45	6:45	11:01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán pénteken és vasárnap indul előtte való este 10 óra, fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2-00

Budapest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12-00. Mohácsra érkezik este 9-55

Mohács-Budapesti vonal; naponként Mohácsról indul 11 órakor, Budapestre érkezik éjjel 1 ó. 20 éjjel.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a. n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy

a régi Scholz-féle

sörházat

f. évi november 2-án átveszem.

Gondos és pontos kiszolgálás, kifogástalan ételek és italok nyújtása mellet minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönségnek ezennel és tisztelettel kért pártfogását magam részére kiérdeméljem és biztosítsam.

Ebéd és vacsora-bérleteket házo kívül is elvállalok.

Teljes tisztelettel

Szigethy Ede,

vendéglős.

HIRDETÉSEK

. jutányos áron a kiadóhivatalban vétetnek föl.

4147. szám.

1901. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

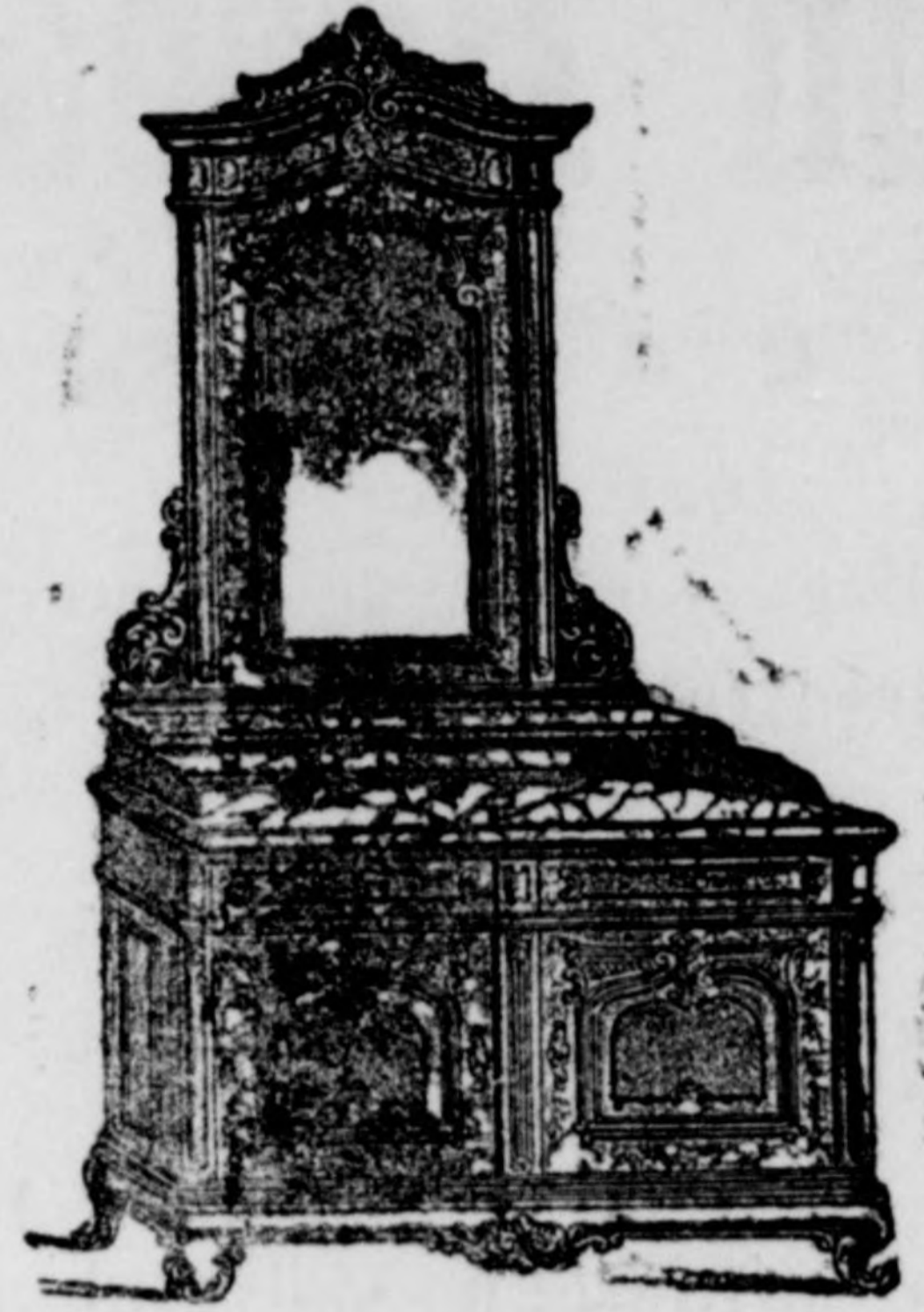
A pécsváradi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mögliche József és nejenek önkéntes árverési ügyében a pécsváradi kir. bíróság területén levő Szederkény község és határában fekvő a szederkényi 67. sz. betétben Mögliche József és neje szül. Eschker Margit nevében álló A) 1. sor. 252/15. sz. szántóra 41 kor., a szederkényi 68. sz. betétben A) I. 1—5. rsz. alatt felvett nemesi birtokból Mögliche József és neje szül. Eschker Margitot illető épület tulajdoni és földhasznélvezeti jogra 3348 korona becsárban a végrehajtási árverés joghatályával bíró önkéntes bírói árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1901. évi november hó 8-ik napján d. e. 10 órakor Szederkény községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 21 én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy neki az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1901. évi augusztus hó 23-án a kir. járásbíró, mint tkvi hatóság

Schill,

kir. járásbíró.

ZSOLNAY IMRE

BUTOR-

raktára

és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca 11. szám.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

Kacskovics Géza

* fűszer- és csemege kereskedésében *
 Pécs, Jókai-tér 5. szám.

**Szülőik
 figyelmébe!**

Az új iskolai évad kezdete alkalmával batorokodom dusan felszerelt

fiu és gyermek

ruha-raktáramat

nagybecsű figyelmébe ajánlani.

A nálam vásárolt ruhákért locsóságuk mellett tartóosságukért kezeskedem.

Minden előforduló javítást, tisztítást, vasalás az iskola éven belül díjazás nélkül végeztetem.

Becsés megrendeléseiket kéri kitűnő tisztelettel

Klein Sándor

térfi-, fiu- és gyermekruha-raktár.
 Pécs, Széchenyi-tér 7.

Grün Bernát

UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet.

Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és leg-
régibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a leg-
kitünőbb minőségű szövetekben,
melyekből mindennemű

férfi-ruhák

a czégtulajdonos személyes felügyelete
mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg
a legkiválóbb gondnal, olcsó ár-
ban készíttetnek.

Finom utazóbundákban nagy
választék.

A n. é. közönség szives pártfogását
kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

Kizárólagos

Posztógyári-raktár

Pécs, Apáca-u. 2. Takarékpénztári új palota.

35%-ot takaríthat meg minden férfi,
ki ruhaszükségletét kizárólagos Posztó-
gyári raktárunkból fedezi. Óriási vá-
lasztékot tartunk honi, angol, gráci
és brünni

férfi ruha szövetekben

és szabó kellékekben, ugy szintén
tömösvölgyi és pinkafői lőtakarókban,
melyeket rendkívüli olcsó árakban áru-
sitjuk.

Tisztelettel

Leichner és Fleischer.

Emeleti utcai lakás,

mely áll 2 szoba, alkov, konyha
és mellékhelyiségekből, az

Árpád-utca 31. szám alatti házban

november 1-től kiadó.

Évi bér 280 korona.

Bővebbet ugyanott a házmesternél
vagy lapunk kiadóhivatalában.

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és
határában levő épületek
jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Sirkövek

igen diszes kivitelben
kaphatók

j u t á n y o s

árért.

Piacsek Károly

k ö f a r a g ó ü z l e t é b e n

Pécsett, Kossuth Lajos-u. 1.

Erreth-féle borok kizárólagos raktára.

Nagyságos Erreth János ur, Pécs város elsőrendű bor-
termelője kitünő minőségű, saját termésű

pécsi hegyi borainak

eladását kizárólag tisztelettel alulirotra ruházván, abban a szeren-
csés helyzetben vagyok, hogy ezen köztudomásulag a legké-
nyesebb igényeknek is megfelelő ó-borokat mindig
friss töltésben palaczkozva, kívánatra hordókban is — hamisi-
tatlan minőségért kezeskedve — árusíthatom.

A fenti borokból különösen a következőket van szerencsém a
n. é. közönség figyelmébe ajánlani:

1891. évbéli fehér asztali bor literje . . . 55 kr.

1885. évbéli bálicsi fehér pecsenye-bor,
palackja (0.7 l.) 70 kr.

Adónélkül 7 krral olcsóbb literenkint.

Árak palaczkokkal együtt értendők. Palaczkok 7 kr.
értékben visszavétnak.

Kerdl Lajos,

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése
PÉCSETT, Király-u. 6. sz.

Hamisítatlan minőségért kezeskedik.

Singer varrógépek
mintaszerűek szerkezet és kivitelben.

Singer varrógépek
nélkülözhetlenek a háztartás és iparban.

Singer varrógépek
utolérhetetlenek varrási gyorsaság és tartósságban.

Singer varrógépek
a legelterjedtebbek a gyári üzemben.

Singer varrógépek
a legalkalmasabbak a divatos műhímzéshez.

Ingyenes oktatási kurzusok a divatos műhímzésben is.

Párisi világkiállítás 1900.

„Grand Prix“

a legmagasabb kiállítási díj.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

PÉCS, Széchenyi-tér 16. sz.